

Concepts of risk and return

مفاهیم ریسک و بازده

فصل ۵

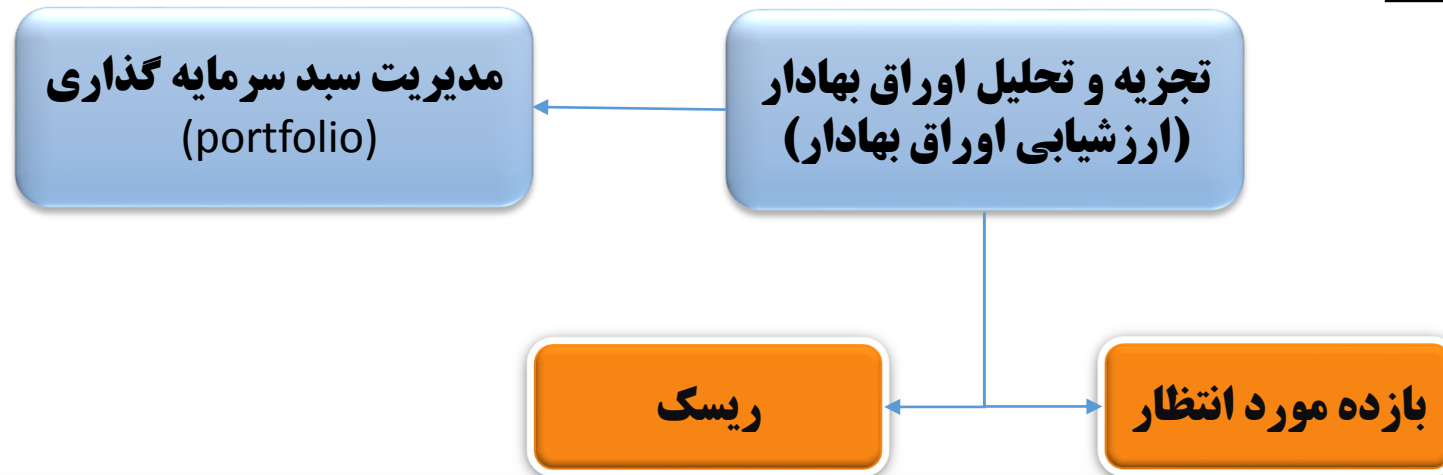
کتاب مدیریت سرمایه گذاری

ماهیت سرمایه گذاری (Investment)

تعریف سرمایه گذاری:

عبارت است از تبدیل وجوه مالی به یک یا چند نوع دارایی که برای مدتی در زمان آتی نگهداری خواهد شد.

فرآیند سرمایه گذاری:

مواردی که در این فصل بررسی می شوند:

۱- مفهوم بازده

– بازده تحقق یافته و بازده مورد انتظار

– اجزای بازده

۲- مفهوم ریسک

– منابع ریسک

– انواع ریسک

۳- رابطه ریسک و بازده

۴- اندازه گیری ریسک و بازده

بازده (Return)

تعریف بازده:

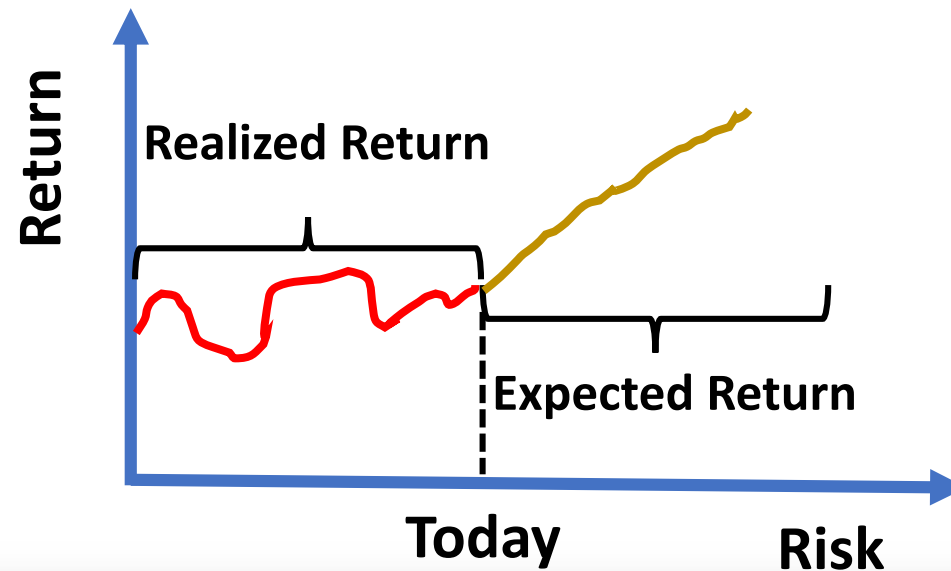
بازده در فرایند سرمایه گذاری نیروی محرکی است که ایجاد انگیزه می کند و پاداشی برای سرمایه گذاران محسوب می شود .

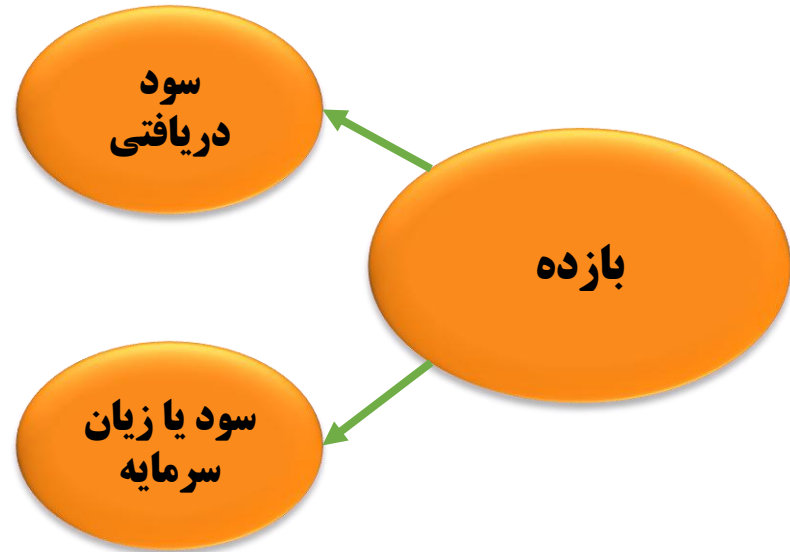
بازده تحقق یافته در مقابل بازده مورد انتظار

بازده تحقق یافته: بازدهی است که کسب شده است .

بازده مورد انتظار: بازده تخمینی یک دارایی که سرمایه گذاران انتظار دارند در یک دوره آتی بدست آورند .

اجزای بازده

سود دریافتی (yield): سودی است که به صورت جریانات نقدی دوره ای سرمایه گذاری بوده و می تواند به شکل **بهره** یا **سود تقسیمی** باشد.

سود و زیان سرمایه (Capital gain or loss): ما به تفاوت قیمت خرید و قیمت فروش توسط دارندة اوراق بهادار را سود (زیان) سرمایه می گوئیم.

بازده کل هر اوراق بهادار:

$$\text{بازده کل} = \text{سود دریافتی} + \text{افزایش قیمت کاهش قیمت}$$

ریسک (Risk)

تعریف ریسک:

میزان اختلاف بازده واقعی یک سرمایه گذاری از بازده مورد انتظار.

منابع ریسک (چه منابعی عدم قطعیت را تأمین می کند؟):

- 1- ریسک نوسان نرخ بهره
- 2- ریسک بازار
- 3- ریسک تورمی
- 4- ریسک تجاری
- 5- ریسک مالی
- 6- **ریسک نقدشوندگی**
- 7- ریسک نرخ ارز
- 8- ریسک کشور

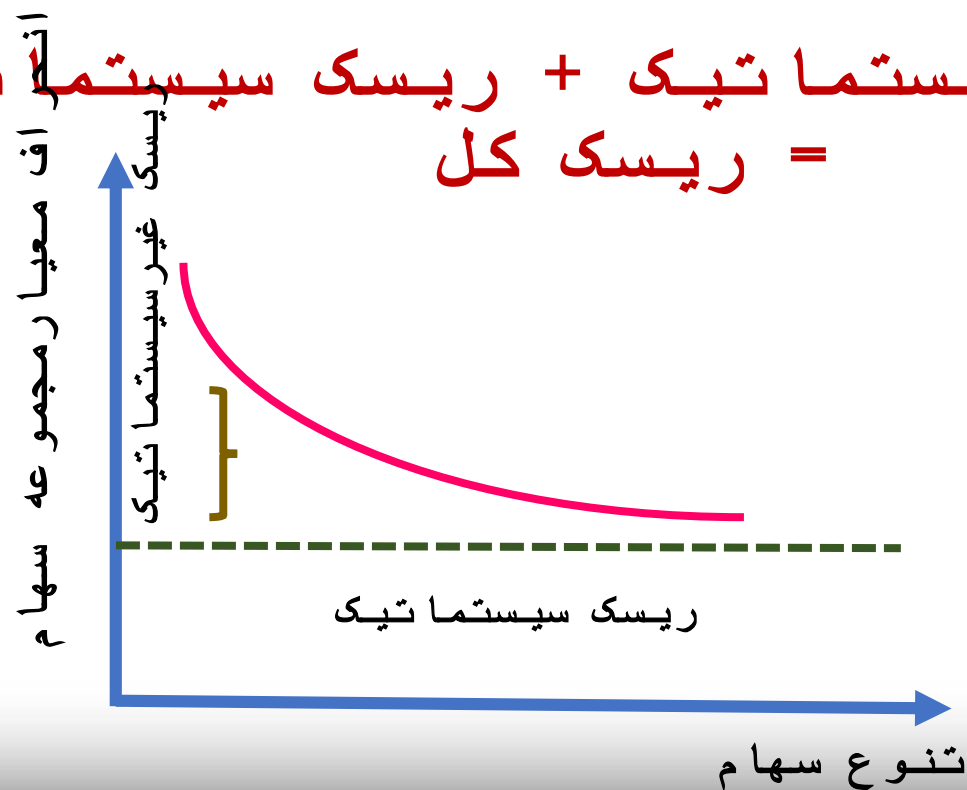

انواع ریسک :

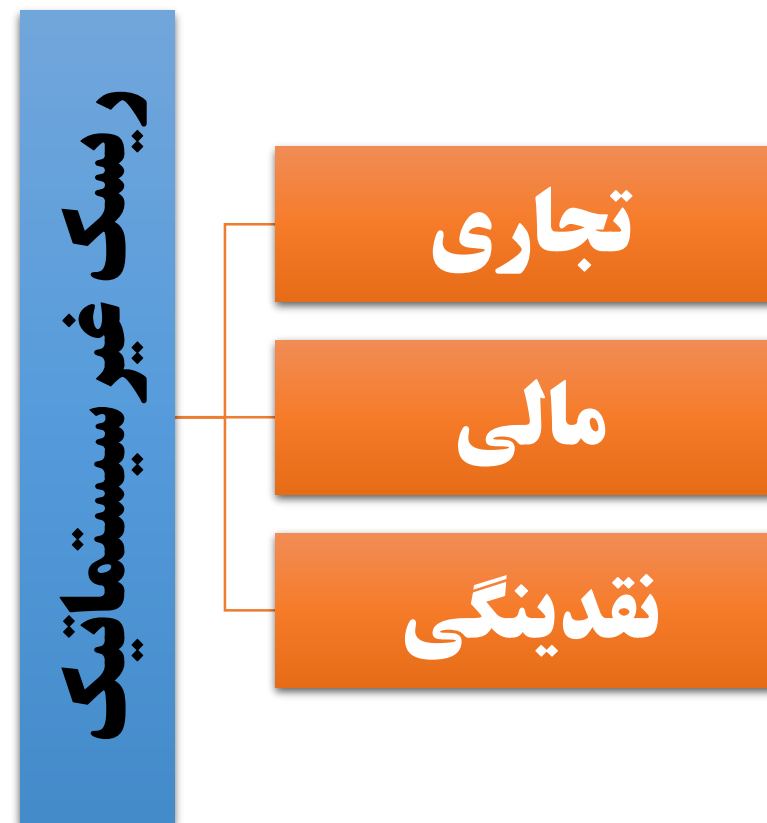
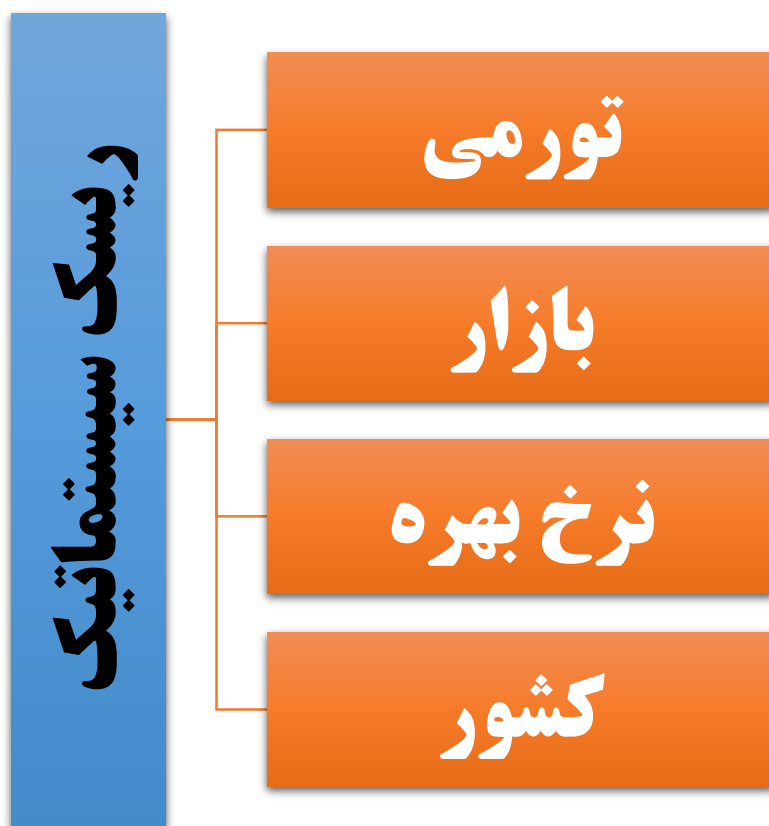
۱- ریسک سیستماتیک یا ریسک غیر قابل حذف یا ریسک بازار

۲- ریسک غیر سیستماتیک یا ریسک قابل حذف از طریق ایجاد تنوع

ریسک غیر سیستماتیک + ریسک سیستماتیک = ریسک کل

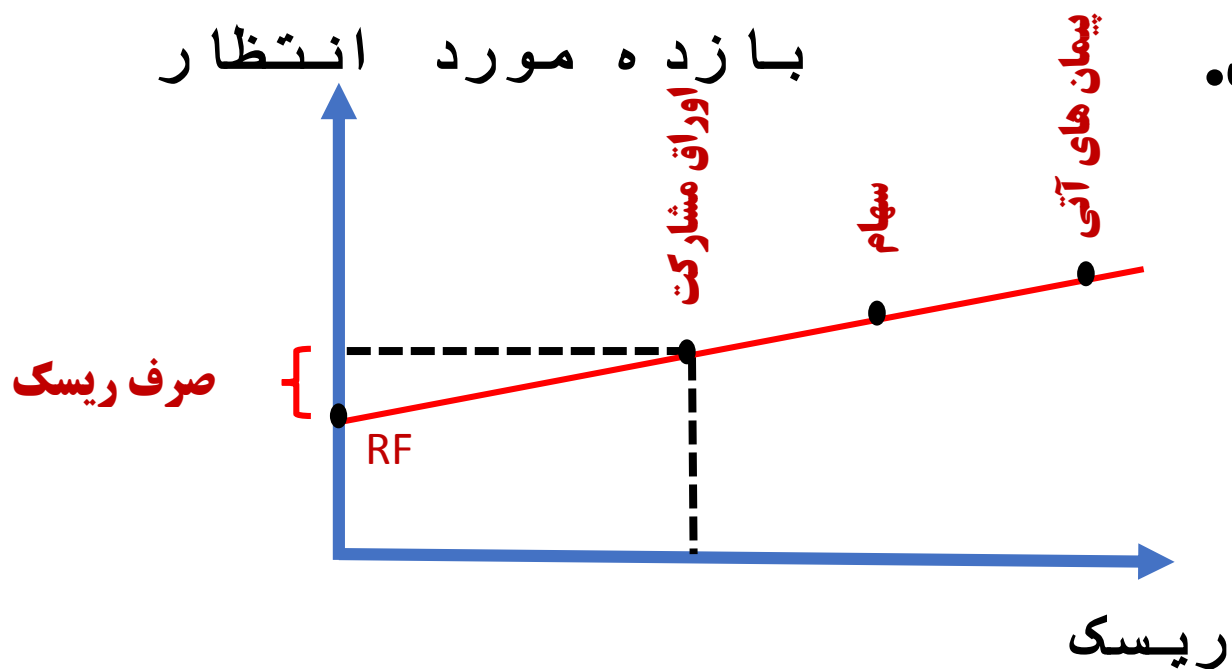

انواع ریسک

رابطه ریسک و بازده

بازده و ریسک رابطه مستقیم دارند.

صرف ریسک = بازده دارایی - بازده بدون ریسک

اندازه گیری بازده و ریسک

1- اندازه گیری بازده

- اندازه گیری بازده کل
- اندازه گیری بازده نسبی
- شاخص ارزش
- فرمولهای آماری
- میانگین حسابی
- میانگین هندسی

2- اندازه گیری ریسک

- انحراف معیار
- متغیر بتا

اندازه گیری بازده کل

نحوه محاسبه بازده کل در طول زمان یا بازده اوراق بهادار:

$$TR = \frac{CF_t + (P_E - P_B)}{P_B}$$

بازده کل
Total Return = $\frac{\text{تغییرات قیمت در طول دوره} + \text{هرگونه دریافت وجوه نقد}}{\text{قیمت دارایی در زمان خرید یا قیمت شروع دوره}}$

بازده نسبی

در محاسبه بازده کل، ممکن است بازده بدست آمده منفی باشد برای رفع این مشکل از بازده نسبی استفاده می شود .

نحوه محاسبه بازده نسبی :

$$\text{Relative Return} = \frac{CF_t + P_E}{P_B}$$

$$\text{بازده نسبی} = \frac{\text{قیمت در پایان دوره یا قیمت فروش} + \text{هرگونه دریافت وجوه نقد}}{\text{قیمت دارایی در زمان خرید یا قیمت شروع دوره}}$$

شاخص ارزش (Wealth Index)

برای اندازه گیری میزان ثروت ایجاد شده از طریق سرمایه گذاری (به جای تغییر در قیمت) لازم است بازده در طول زمان را جمع کنیم.

$$W_{in} = W_{io} (1+TR_1) (1+TR_2) \dots (1+TR_n)$$

↓
بازده نسبی

(بازده کل دوره ای به شکل اعشاری + ۱) مقدار شاخص اولیه = شاخص ارزش تجمعی در پایان دوره

فرمولهای آماری:

برای تشریح مجموعه ای از بازده ها، به برخی از فرمول های آماری نیاز داریم .
از جمله :

$$\bar{X} = \frac{\sum \bar{X}_i}{n}$$

۱- میانگین حسابی (Arithmetic Mean)

$$G = [(1+TR1) (1+TR2) \dots (1+TRn)]^{1/n} - 1$$

↓
بازده نسبی

۲- میانگین هندسی (Geometric Mean)

سال	بازده کل ۵۰۰ سهم استاندارد اندپورز	بازده نسبی شاخص ۵۰۰ سهم استاندارد اندپورز
۱۹۷۰	۳/۵۱	۱/۰۳۵۱
۱۹۷۱	۱۴/۱۲	۱/۱۴۱۲
۱۹۷۲	۱۸/۷۲	۱/۱۸۷۲
۱۹۷۳	-۱۴/۵۰	۰/۸۵۵۰
۱۹۷۴	-۲۶/۰۳	۰/۷۳۹۷
۱۹۷۵	۳۶/۹۲	۱/۳۶۹۲
۱۹۷۶	۲۳/۶۴	۱/۲۳۶۴
۱۹۷۷	-۷/۱۷	۰/۹۲۸۳
۱۹۷۸	۶/۳۹	۱/۰۶۳۹
۱۹۷۹	۱۸/۲۴	۱/۱۸۲۴

$$\text{میانگین حسابی} = \frac{۳/۵۱ + ۱۴/۱۲ + ۱۸/۷۲ + \dots + ۱۸/۲۴}{۱۰} = ۷/۳۸\%$$

$$\text{میانگین هندسی} = (۱/۰۳۵۱)(۱/۱۴۱۲)(۱/۱۸۷۲) \dots (۱/۱۸۲۴)^{\frac{1}{10}} - ۱$$

$$= (۱/۷۵۳۴)^{\frac{1}{10}} - ۱$$

$$= ۱/۰۵۷۸ - ۱$$

$$= ۰/۰۵۷۸ \text{ یا } ۵/۷۸\%$$

اندازه گیری ریسک (Risk Measurement)

شاخص اندازه گیری ریسک کل ← انحراف معیار σ

$$\sigma_i = \sqrt{\sum (R_i - \bar{R})^2 P_i}$$

↑
انحراف معیار

↑
میانگین بازده

↑
احتمال وقوع

↑
انتظار

بتا (Beta)

■ بتا عبارت است از معیار انداز ه گیری **ریسک** **سیستماتیک** یک اوراق بهادار که به عنوان قسمتی از ریسک کل **نمی توان** آن را از طریق ایجاد تنوع کاهش داد یا از بین برد .

اندازه گیری بتا (Beta)

$$\beta = \frac{R_i - R_f}{R_m - R_f}$$

بازده دارایی (pointing to R_i)

بازده بدون ریسک (pointing to R_f)

بازده بازار (pointing to R_m)

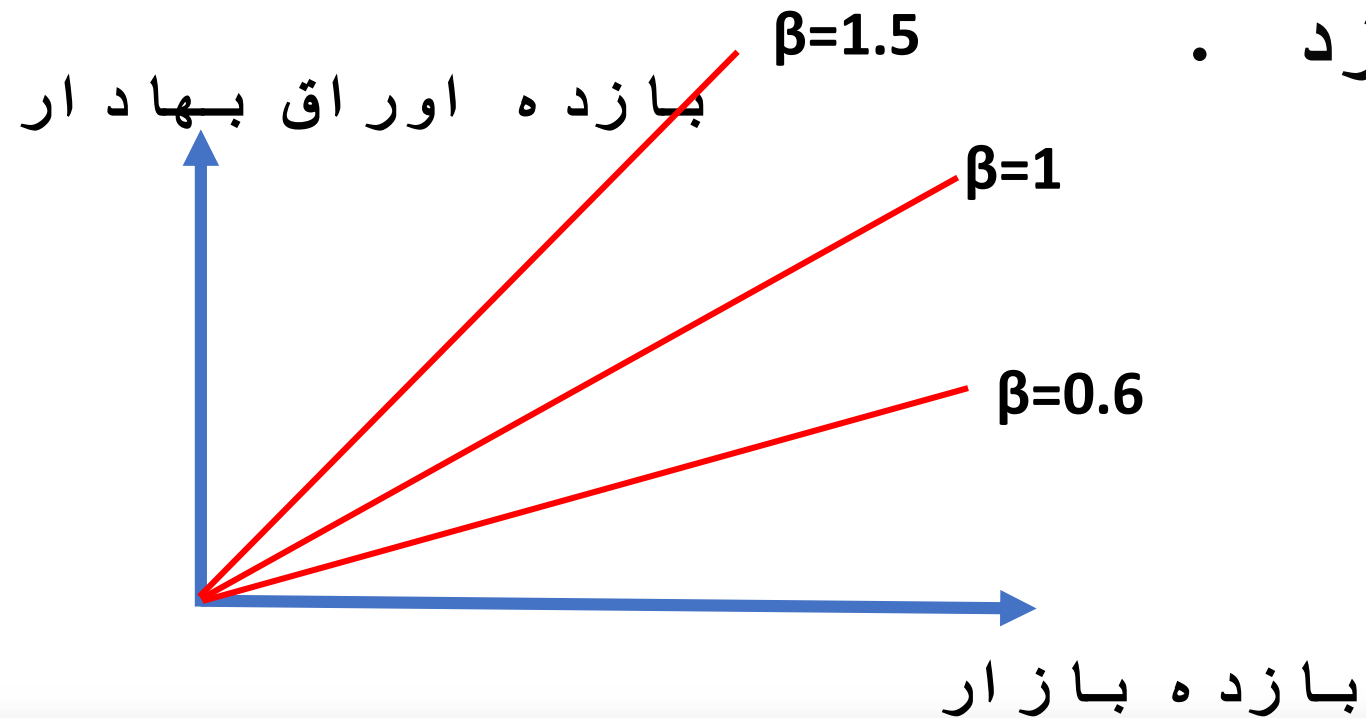
مثال: براساس داده های زیر بتای سهم مورد نظر را بدست آورید:

بازده بازار 15% و نرخ بازده بدون ریسک 10%، نرخ بازده مورد انتظار براساس مدل قیمت گذاری دارایی سرمایه ای 17% است.

$$\beta = \frac{17\% - 10\%}{15\% - 10\%} = 1.4$$

بتا (Beta)

شیب خط رگرسیون است که بازده ورقه بهادار را با بازده اوراق بهادار موجود در بازار مرتبط می سازد .

اگر $\beta > 1$ ← سهام ها، سهام های پرریسکی هستند که پراکندگی بازده آنها زیاد است.

اگر $\beta < 1$ ← سهام ها، سهام های کم ریسکی هستند که پراکندگی بازده آنها کمتر است.

اگر $\beta = 1$ ← تغییرات پراکندگی سهم همانند تغییرات بازده بازار کم است.

خلاصه ، بتای معمولی بازار برابر یک است .

بتا (Beta)

بتا ، شیب خط رگرسیون است که بازده ورقه بهادار را با بازده اوراق بهادار موجود در بازار مرتبط می سازد .

کواریانس بین سهم و بازده بازار

$$\beta = \frac{\text{Cov}(r_i, r_m)}{\sigma^2 r_m}$$

واریانس بازده بازار

ضریب بتا نشان می دهد اگر بازده پرتفوی بازار یک درصد تغییر کند ، بازده سهم چند درصد تغییر خواهد کرد .

پایان